

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések **Bittermann**
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Haragszik az ellenzék.

Rosszul áll a dolga az ellen-
zéknek Zomborban: ezt ha-
nem is tudnók, maga az el-
lenzék elárulja, mert semmi
sem tetszik neki, a mit a
zombori polgárság tesz.

A mióta a zombori polgár-
ság az ellenzéknek hátat fordított, azóta a pol-
gárok nem szabad, legalább az ellenzék ré-
széről való megszólítás veszélye nélkül, akkor,
ott és azok társaságában mulatni, a mikor, a hol
és a kikkel nekik tetszik. Nem szabad azt élet-
niök, a kit ők erre érdemesnek tartanak. Nem
szabad azon örülniök, mi nekik örömet okoz. Nem
szabad boldog új évet kívánni annak, a kinek ők
akarnak. Nem szabad azt megköszönni, a mi nek-
ik jól esik.

Ez mind mondvaesinált hüho, ez mind szent-
ségtörés a „felséges ellenzék” irányában; mindez
haragra ingerli az ellenzéket.

Pedig nevetséges azért haragudni, hogy a
polgárság örülvén egyik érdemes polgártársának
kiténtetésén, örülvén azon, hogy az neveztetett ki a
város rendőrfőnökének, ki az ő vérükből való
vér, húsból való hús, kit választás esetében ők
is bizalmukkal megajándékozták volna, — e feletti
örömiüknek egy-egy barátságos lakomán adnak ki-
fejezést és arra meghívják azt és ott szívélyesen
pozarat köszöntenek arra, kinek ezen örömiük
okozásában legfőbb része van. Nevetséges ha-
ragudni azért, hogy a polgárság java azt, ki
már több ízben teljes készséggel teljesíté öha-
jait és kitől azoknak teljesítését a jövőben is
bizton várhatja, mert arra az illetőnek akarata
és hatalma is van, az újév alkalmával jókivána-
taival felkeresi. Nevetséges azért haragudni, hogy
egyik-másik választó polgára a városnak — még
ha az is, ki a multban az ellenzéki képviselő „meg-
választatása fölött zengett ékes rigmusokat” — fel-
köszönti lakoma alkalmával azon köztisztelőt és
szeretettben álló férfit, kit a jövő képviselőválasz-
táskor bizalmával megtisztelni kíván. Végre ne-
vetséges és sértő a polgárságnak mindezen önkén-
tes, minden külbefolyástól távol álló mozgalmait
mondva csinált komédiának bélyegezni csak azért,
mert azok tán az ellenzéknek hibás számításait
halomra dönteni segítenek.

Mi csak örülhetünk annak, hogy az ellenzék
haragszik, mert egyrésztől bizonyosságot tesz ha-
ragjával arról, hogy „nincs igaza”; másrésztől
nevetségessé teszi magát, mert „vana sine viri-
bus ira”, aki pedig nevetségessé lett, az már nem
jön számításba.

Merítsük mindezekből azon tanulságot, hogy
pártunk ügye jól áll, hogy továbbra is azon az
úton haladjunk, melyre újabban reá tértünk; buz-
galmunkat fokozzuk mindinkább, ne vegyük szí-
vünkre az ellenzék öcsárlásait, bizzunk működé-
sünk sikerében, de el ne bizzuk magunkat és a
győzelem a mindinkább közeledő döntő napon
biztosan a miénk lesz.

Bácskai.

Még valamit a hegyesi csatához.

Zentán, 1887. január elején.

Azon reményben, hogy a mélyen tisztelt ol-
vasó közönség talán nagyobb részének türelmét
ezen már gyakran felhozott tárgyban nem fogom
a végpróbáig vinni, bátorkodom a következőket
közölni:

A mult évi 102. szám alatt megjelent „Bács-
ka”-ban a hegyesi csata helyéről írt dolgokhoz,
annak tisztázása végett kénytelen vagyok némely
megjegyzéseket tenni, mint olyan, ki 1849-ben a
30. zászlóalj (zsiros tarisznyások) 3-ik századánál
tisztelőbeli őrmester lévén, e zászló alatt a feje-
verletélelég szakadatlanul küzdöttem, s a hegyesi
táborban, úgy a csatában tényleg részt vettem.

Megjegyzem először is azt, hogy amiket itt
rok, közvetlen tapasztalat és bizonyos részletekre

nézve élénk emlékezetemből írom; az eddig álta-
lam olvasottak teljes mellőzésével.

Amint a hegyes-szeghegyi táborba szálltunk,
a jobbszárnynak legrészére majdnem a hegyes-szi-
vacsi útig fent a Wasa gyalogezrednek az alsó tá-
borban harcolt zászlóaljja helyeztetett, beljebb dél-
nek a 30-ik zászlóalj, s így utána az ezen dan-
dárhoz tartozó gyalogság. Közvetlen a hátunk
megett voltak a Hunyadi-huszárok, ezektől délnek
a Mátyás-huszárok (szürke atilla veres zsinórral),
ezek mögött pedig az ágyúk és egyéb szerkocsik,
a rendületlen Perecey ezredes vezénylete alatt, ki
a Kress-chevaliserok egyik századával jött át a
magyar hadsereghez. Hogy a Koburg-huszárok
eskadronja közvetlen ott volt-e, nem emlékszem.

Ezen Perecey ezredes dandárja a hegyesi
határban Hegyes községtől részben délnyugotnak,
részben nyugotnak volt elhelyezve közel a faluhoz,
ugy, hogy e zászlóaljnak vonala attól alig lehe-
tett 5—600 lépésnél távolabb és letarolt gabona-
földeken feküdtünk. Ez képezte a jobbszárnyat, és
ezen jobbszárny mind a hegyesi földeken feküdt.
Ezen szárnyvonal folytatása pedig a szeghegyi
határon keresztül a feketehegyi határban, t. i. a
bal szárnyában végződött, de hol, azt nem tudom,
csak arra emlékszem, hogy mindhárom község
előtt volt a táborhely.

A csata előtti napon délután a 30-ik zászló-
aljnak, gondolom, két százada, melyben a mi szá-
zadunk, vagyis a 3-ik század is bennfoglaltatott,
parancsot kapott fegyverben sorakozni és a fe-
helyüinktől déli irányban megindulva 3—400 lé-
pésnyi távolig menve, megállítottunk egy sorban.
Nem tudtuk, mi történiük ily szokatlan módon,
mely sem gyakorlat, sem szokásos szolgálatot nem
képezett. Egyszer csak a tiszték mondták, hogy
a Mátyás-huszárok őrmesterét, Fűzyt engedetlen-
ség és felebbvalói elleni lázítás végett a haditör-
vénszék halálra ítélte és annak végrehajtására
vagyunk kirendelve. Megborzadtunk! A rémület
fogott el mindenkit, mert Fűzy őrmester egy ki-
tűnő rokonszenves, művelt erdélyi fiatal ember
lévén, rettenthetetlen harcós és a táborunk egyik
remek dalosa, ki kedves érces hangjával estéknél
az egész tábor gyönyörködtette és dalaival lel-
kesítette; kivált mikor Karvázy Ferkó hadnagyunk-
kal együtt énekeltek. Nem sok időre csakugyan
Fűzy őrmestert fegyveresek kísérték soraink elé,
amidőn veltünk négyeszetet képeztettek, sőt kísé-
retével, a hivatalos személyekkel együtt körülzá-
roltuk. Majd megszakadt a szívünk, mert hosszabb
együtt táborozás folytán már mindenki ősmerte és
tisztelte a bátor harcóst és a remek dalost benne.
Férfias, büszke tartással hallgatta végig a hadbíró
által felolvasott ítéletet, még mi remegve könyeket
hullattunk. Elbűsűzött társaitól s kérte, hogy en-
gednék meg lovát elővezetnem, mi meg is történt.
Mikor lovára borult, a hős oroszán zokogásba
tört ki és édes anyját is emlegette. Mindenki fejét
vesztette. Kínos pár perc volt ez úgy az elítélte,
mint környezetére. Minden pillanat egy-egy óra
volt, míg végre egy sebesen vágató lovas tiszt
állt meg mellettünk, ki az akkor táborunkban jelen
volt Vetter altábornagynak megkegyelmezését
hozta. Végtelen volt az öröm mindenkiben. Mi
pedig megkönnyebbült kebelrel helyünkre vissza-
mentünk.

Aznap este a zászlóalj megett felállított hosz-
szas alakú sátorban vacsorált a tisztikar és én
velök, mint rendesen. Fáradt lévén, vacsora után
a sátor alatt a földön takaró nélkül elaludtam, a
tiszték pedig talán éjfélig is ott mulattak. Senki
sem keltett fel, távozásukkor ott maradtam, holott
a századom háta megett szoktam volt aludni. Egy-
szer csak álmodom, hogy lövést hallok és golyó-
fűtyölést, pedig az való volt; erre zajt és dob-
szót, de ezt már ébren. Felugrok helyemből
teljes sötétség volt, alig tudtam a századomhoz
találni, mely már sorakozni kezdett, mi közben
a támadó ellenség puskái ropogtak és golyóinak
egy része körülöttünk fűtyölték.

Tekintve, hogy július 14-én a nap 4 óra 17
perckor kel, és tekintve, hogy a sorakozástól
kezdve legalább is 3—4 óráig még egészen sötét

volt, azt hiszem, hogy az első lövések reggel 2
óra tájban történhettek az előttünk és még jobbra
tőlünk felállított előőrségre, melyet a Wasa zászló-
aljnak talán fele képezhetett, a másik fele pedig
annak háttérül szolgálván. Nem tudom meg-
mondani, hogy meddig, de nekem úgy rémlik,
hogy sokáig állott zászlóaljunk egy sorban fel-
állítva, míg az előőrség, illetve a Wasa zászlóalj
a szélső jobb szárnyán előttünk távol, a támadó
ellenségnek nagy tömegét feltartotta s addig tar-
totta fenn, míg töltényeket ellövődözve vissza-
vonultak. Eddig az ellenség golyói csak az elő-
őrségen keresztül jutottak hozzánk. Hogy a sötét-
ben még mily mérvben estek a mi embereink,
nem tudom, mert csak a közvetlen közelbe lát-
hattam, hol néhány ember sebesült meg. Mi eleinte
szakgatva kisebb mérvben tüzelünk s visszapa-
ranesolták egyideig a tüzelést, talán az előőrség
visszavonulása miatt; e közben a mindig rendit-
hetlen Kovács Ernő őrnagyunk hangját hallottam,
sorunk előtt valami intézkedést tehetett s úgy
rémlik mindíg, hogy akkor nem lóháton, hanem
gyalogosan volt ott. Egyszerre csak azt vesszük
észre, hogy előttünk a közelben egy tömeg van,
melyre a mieink azt mondták, hogy ne löjjetek
oda, ezek a porposztról jönnek; sőt a csata után
azt beszélték többen, hogy az ellenség szimle-
tel volna az ájtóvetelt, ezért nem lövődözöttünk egy
ideig rajjuk, én magam azonban ezt nem vettem
észre. Pár pillanat múlva közvetlen közelből re-
tentő sortűzet adott reánk az ellenség; a lobbáné
tűz körüláramozta az egyes alakokat és ebből
ítélve a távolságot, alig lehettek 20—25 lépésre
tőlünk, egyik szomszédom összerogyott mellettem,
sokan elesetek. Ekkor Fazekas hadnagyunkat szí-
vén lötték meg, rögtön meghalt. Mi visszalöttünk
s szuronyt szegezve rohantunk az ellenre. Kovács
Ernő őrnagyunkat valószínűleg ekkor fogta el az
ellenség, mert miként azután hallottam, nagyon
előre rohant a zászlóalj előtt, a sötétben pedig
senki sem látta hová tűnt el. Még egy rendetle-
nebb sortűzet kaptunk, de a rohamra az ellenség
megfűtött. E közben sokan elesetek a mieinkből.
A lövések leginkább az altestekben és a lábak-
ban tettek kárt. Igen sokaknak a golyó két lá-
bukon keresztül ment. Arra emlékszem, hogy tö-
lünk 5 őrmester esett el és sokkal több tiszt ezen
rohamban. A roham igen rövid ideig tartott s
ezután erősen lövődözöttünk lépésről-lépésre ki-
küzélve a tért. Ekkor már virradni kezdett s lát-
tam, hogy elszórtan küzdünk. Egyszerre hátulról
nagy robajt hallok, visszatekintve láttam a Hu-
nyadi huszárok egy százada rohant keresztül raj-
tunk s miként később hallottam, délfelé lejjebb
éppen így a Mátyás huszárok, a mikor Fűzy ör-
mester csodákat művelt az ellenség közt társaival.
A Hunyadi huszárok után néhány ágyút is ro-
hamra hurcoltak előre. Egyik vagy több is, em-
lékszem, hogy kötélén lett vontatva. A roppant
fűst miatt nem láthattam, hogy a huszárok mint
harcolnak, de utánuk jutva láttuk a vérfürdőt.
Ekkor kezdtek éjszak-nyugat felől ágyúkkal lö-
vődözni reánk, tehát jól fent a hegyesi határból,
közülbelül a hegyes-sziváci ut felől, mert az ágyú-
golyók éjszak-nyugot irányból, kelet-délnek is
repültek. A huszárok rohama után egyidőre tét-
lenül maradtunk, már világosodott, egyszerre lát-
tam, hogy Csongrádi őrmestert hozza két honvéd
puskán, karjaival őket átölve, kinek mindkét
combja és mindkét allászára keresztül volt löve
kis golyó által, alig haladott tőlem 20 lépésre
Hegyes felé, egy ágyúgolyó a két honvéd közt
Csongrádi alatt vágott a földbe, honnan felpattanva
Hegyesnek repült. Alig egy perc múlva a másik
ágyúgolyó ütötte el az egyik honvédet, ki Cson-
grádit vitte. Ekkor nagyon sűrűen jöttek az ágyú-
golyók, mert az előttünk levő ágyúinkra lövöl-
döztek. Kis időre rá néhány rakétát bocsájtott
keresztül rajtunk Hegyesnek, de azok legalább
3—400 lépéssel a falun innen estek le. Tehát
Hegyest akarták volna felgyújtani. Később még
több rakétát láttam repülni, ezek azonban nem az
elsőnek kiinduló pontjáról jöttek, hanem lejjebb
dél felől, mely rakéták már Szeghegynek voltak

irányítva, de messze a falutól célt nem érve estek le. Megjegyzendő, hogy Hegyes és Szeghegy alig lehet egymástól 5—6 dűlő földre. (3-8 km. Szerk.)

Hogy ez idő alatt mi történt a centrum felé és a balszárnynon, azt nem tudhattam részint a sötétség, részint később a nagy füst miatt. De a bakának nincs is figyelme a taktikára, sem ideje hozzá.

Rajtam baj nem esett; később vettem észre, hogy köpönyegem több helyen volt keresztüllöve és hogy a bal combomon tompa fájdalom jelentkezett, de okát nem tudtam. Csak mikor vége volt a csatának, akkor vettem észre, hogy bőrtokos altisztí kardom fogott fel egy golyót, s ezzel felső combomat védte meg.

A huszárok rohama után nagyon széjjel voltak szórva, csak nagysokára szedték össze magukat századaink, ezek is igen hiányosan. Ugy látszott, hogy a centrum vette át a harcot utánunk, még mi a huszáraink és ágyúinknak képeztük a hátrvédet jól széjjelszórta, talán azért is, mert őrnagyunkról senki sem tudott, mellette igen sok tisztjeink és nagyszámú altisztjeink estek el.

A csata kezdete tehát a legszélső jobb szárnynon nagyon is fent a hegyesi határban kezdődött s az jó ideig tartott anélkül, hogy észleltem volna azt, hogy a centrum, vagy a balszárnynon, tehát a Szeghegy és Feketehegy alatt még támadás történt volna.

Már most tekintve, hogy a Perczy dandárja kivétel nélkül a hegyesi határban feküdt, ott vette fel az első támadást és az ellenségnek rettentő mérvű sortüzei után, ott futott meg az ellenségnek balszárnya, mely futás magával vonta az ellenség centrumát is, és többé az egész vonalon sehol sem törhetett előre; innen származik azon elnevezés: hogy a „hegyesi csata”, mely nem ok nélkül maradt első sorban az ott harcoló honvédek nyelvén, melyet aztán a nép vett fölük által.

Tény az is, hogy a hegyesi határban az ellenségnek sok halottjai és sebesültjei feküdtek mindenütt egész Verbászig, tehát a csata egész kiterjedésében nemesak a hegyes-, szeghegy- és feketehegyi határban, hanem a verbászi határban is folyt, hol az ellenség lovasságunk és ágyúink által üldözött. Így p. o. a verbászi határban az ellenségnek számos halottait, lovakat, elszórt fegyvereket és vértket láttam, mikor a centrum után mi keresztülvontunk, mert a miáltalunk egy ideig üldözött ellenséget aztán a centrum szorította oldalról.

Az ellenség a verbászi hídon keresztülvontulva, maga után felszedte a hidat, s mikor a verbászi felső szőlőkbe értünk, a Ferenc-esatornán találtunk két hajót, melyet még akkor is a híd tulsó feléről, úgy Verbász északnyugati széléről, védelmezett az ellenség kisebb számban, elég vakmerően, sőt fölünk szemben a csatorna tulsó felén a gyepek fekvő is puskáztak néhányan reánk, a midőn mi minden rendszeres vezetés nélkül különféle zászlóaljokból honvédek parancs nélkül mintegy sportszerűleg küzdöttünk; mely kis ostrom közben részben egy szőlőházaeska mellől puskáztunk a hajókat védő ellentétre, ami közben Vojnits Nándor főhadnagy, akkor századparancsnokom, most szabadkai gymnasiumi tanár, odajött a ház sarkához valamit kérdezni s míg én fedve a ház sarka által, ő pedig szabadon kinn állt, abban a pereben az ő és az én képem közt, mely alig egy lábnyi távolságban volt egymástól, fűtyölt el az ellenség jól irányzott golyója. Nem sok időre elhagyta a házat, a csatorna felé előre menvén, mellém került századunk egy Csetle nevű káplárja; ezt hasba lövtek. Ekkor a csatorna túloldalán a gyepről felugrott az a néhány vakmerő ember, fedetlenül befelé szaladva Verbásznak, kikre erősen tüzelünk nagy sporttal, azonban szerencsésen elérték a házakat, csak egyik elmaradt esett el színelésből, de később, hogy a lövések megszűntek, felugrott s az épületek felé menekedése közben a roppant nevetés és hecc közben ismét tüzelünk reá, ismét lebukott, míg elvégre is csellel sikerült az épületek közé jutnia. Így aztán a hajó orrát valamelyik honvéd megfordította a parthoz, azon átkeltünk vagy harmincan, kik bevonultak Verbász falai közé, de már ellentállás nélkül, míg én visszamaradtam, s embereink a házak közt elfogtak egy őrnagyot, annak segédtsíztjét és egy határőri hadnagyot, kik mind gyalogosan voltak.

Mire mi aztán a városból a hidhoz jutottunk, már akkor a hídlábak annyira össze lettek kötve, hogy azon általmentünk az ejtett foglyokkal és a túloldalon Guyon tábornok környezetével vártak bennünket, kiknek a kikérdések után rendelkezésük alá bocsájtván a foglyokat, a csatorna északi felén keletnek, a part mentén volt szőlők mellett, táborba szálltunk egy szélmalom körül. A foglyok pedig egy szőlőházban őriztettek, kiket tisztjeink gavallérosan vendégeltek s elszállítottak alkalmával pénzzel is elláttak.

Ezen tényeket közvetlen tapasztalásból irtam le. Hogy lézagos az onnan van, mert egyes rész-tekre már nem emlékszem és mint mondám fen-

tebb is, csak a közelemben történt dolgok szemtanuja lehettem.

A 102. sz. alatti közleményben Dudás Ödön ur Kovács Ernő 30-ik zászlóalj őrnagy urnak a csata leírására vonatkozó töredéket közöl, mely így szól: „Szeghegyről kiindulva a földeken jobbra térve közelebb Hegyes mint Szeghegyhez állott a szélső jobbszárnynon” Ezen szövegezés, hogy határozottan nem azon kezd, miszerint szélső jobbszárnya a tábornak Hegyesen volt, onnan magyarázom: hogy az író sem a táborozás előtt, sem alatta figyelemmel nem kísérte a két község határvonalát, később pedig midőn a leírást tette, szinte nem lehetett előtte a térkép, mert különben nem kerülirva jelöli meg a helyet. Mert ha a térképre tekintünk, az első pillanatra be kell látnánk azt, hogy ha a tábor jobb szárnya közelebb feküdt Hegyeshez, mint Szeghegyhez, akkor feltétlenül a hegyesi határban kellett feküdni. De látszik onnan is: hogy az író csupán emlékeztetőre lévén szorítva, minden egyéb részletesebb helyi ismeretek nélkül, mert így kezd: „Szeghegyről kiindulva” tehát onnan kezd a tájékozást és pedig azért, mivel a főhadiszállás ott volt s az őrnagy ur oda s onnan vissza lehetett járatos, míg Hegyesre valószínűleg az ottani táborozás alatt be sem ment, tehát innen nem keresi a tájékozást.

Már most ha figyelembe vételük az, hogy a főhadiszállás Szeghegyen volt, mint a hogy az való is, fel nem tételezhető, hogy egy hosszú vonalon fekvő tábornak e főhadiszállása a jobbszárnny mögött helyezze el magát, legalább egy ily sík területen képtelenség lett volna. Tehát bizonyos az, hogy Szeghegy alatt volt a centrum, de mert Szeghegy határának szélessége a község alatt, vagyis a volt táborhelyen alig lehet 5—6 dűlőnyi hosszú, a nagy tábornak jobb és bal szárnyai felé messze tel és le kellett nyulnia t. i. fel a hegyesi és le a feketehegyi határokbá.

Van még egy stratégiai bizonyíték is arra nézve, hogy az adott helyzet mellett, a hegyesi határban okvetlen kellett tábornak lenni, ez pedig a következő: a három község egy igen tekintélyes mély és széles völgy partján fekszik, mely állandóan bőséges víztartalmú, sőt majdnem rendszer folyási képessége van a Ferenc-esatornába. Ezen völgy csak a községekbe van áthidalva úgy, hogy nagyobb járművek átvonulhassanak, Hegyesen felül és Feketehegyen alul legalább számbavehető átjáró nem volt és talán most sincsen közelében. Már most ha azon nagy haderő, mely akkor ott táborozott, csupán Szeghegy és Feketehegy alatt fekszik és a hegyesi rész t. i. a verbász-hegyesi országot, mely Hegyest keresztül hasítja a völgy túljárája, fedezetlenül hagyatják, a támadó ellenség egy része puskalövés nélkül átvonul Hegyesen a völgy tulsó magaslataira, a főerő pedig a tábor szemben megtámadja, mely esetben egy sikeres támadás, illetve egy szerencsétlen védekezés esetén a tábornak Szeghegyen és Feketehegyen lehetvén csak visszavonulási irányát keresni, ott azonban a völgy magaslatát akadály nélkül elfoglalt ellenség hátra érné a visszavonulásra kénytetett seregeket. Tehát fel nem tehető, hogy oly primitív hibát követett volna el a táborokari vezénylő, hogy védtelen engedje az ellenséget a tulsó magaslatokra, mely őt hátra támadhatja meg.

Azon kérdésre, hogy a mieink készen várták az ellenséget, t. i. hogy a megtámadtatás felől annyira biztos tudomása lett volna a vezénylőnek, hogy azt eleve közölhették volna a zászlóalj parancsnokokkal, kétségbe kell vonnom s csak annyit fogadhatok el belőle, hogy általában várhatták a megtámadást, mert az ellenség megújult nagy erővel jött Titelből Verbásznak, mely alviték a szerencsétlen Káty alatti csata után a magyar sereg által ott hagyatott. Hogy pedig a támadás felől előleges tudomása nem lehetett a vezénylőnek, onnan következtetem, mert a szélső jobb szárnyának védelme felől eleve jobban gondoskodtak volna, mivel a csata szerencsés eredménye első sorban kiválólag az előőrségen volt Wasa zászlóalj mintegy 1½ órai hősiességének köszönhető, mely idő alatt a bal szárnya és a centrum még alig volt igénybevéve, mert ha a legszélső jobbszárnynon, mely csak az az egy zászlóalj volt s ahol a támadás kezdődött, a túl nagy erő keresztültör s Hegyest felgyújtja, arra a visszavonulást elzárja, a jobbszárnny kétséges helyzetbe hozható volt. Azonban a dicső Wasa zászlóalj, melyel egész tavasz óta együtt harsogtunk, mint mindenütt, úgy e helyen is rendületlen oroszlan küzdelmével megmentette a könnyen bekövetkezhettendőt katasztrófát; mert az ellenfél legalább is két annyi erővel lehetett. Másodsorban köszönhető a diadal a 30-ik zászlóalj, illetve „zsiros tarisznyások”, ezután pedig a Hunyadi és Mátyás huszárok (lehet, hogy a Koburgok is ott voltak) rohamainak. Ez volt a döntő a csatára nézve, mert a centrum és bal szárnya egy mód nélkül megriadt visszavonulásban megtorlódtott el- lent üldözött Verbászig.

Továbbá, úgy látszik, a Guyon tábornok segédtsíztjét, kinek naplója közöltetett, az esetben, ha a támadásról a vezénylőnek biztos tudomása lett volna, nem maradhat vala el tábornokától. Valamint a 30. zászlóalj tisztjei sem mulattak volna éjfélig a sátor alatt, ha az őrnagyuk a támadást előre tudta volna.

Meg kell említenem, ha már idáig jöttem, hogy Kovács Ernő őrnagyunk alig 24 év körüli lehetett, azelőtt a gárdánál szolgált, magas, karcsú, szőke fiatal ember volt, igen szerény, esendes véralkatú, de mindenkinek kellemesen imponálni tudó, hivatalában igen szigorú és pontos egyéniség volt, ki néha pihenő óráiban egész gyermeki-esen eljátszogatott egy láncan tartott rókájával. Mindenben első volt a riadók alkalmával, úgy a hegyesi támadásnál is ez lehetett oka, hogy legényiségének egy részét — de nem ám mind egyenként — felkölthette. Nemkülönbön fel kell említenem azt, hogy Kovács őrnagyunk bármily exponált helyen állott elől, vagy hátul, a zászlóaljának, ha fedezeten, tehát álló helyben voltunk, ok nélkül helyéről meg nem mozdult, mint kőszobor állott a legsűrűbb golyózáporban órahosszat, mely előtt soha nem láttam lehajolni, vagy félreugorni, mint ahogy az különben szokás volt.

A 30-ik zászlóaljból még élő fegyvertársaim, kikről tudomásom van, a következők: Kovács Ernő őrnagyunk most váci fogházi felügyelő, pár évek előtt még hallottam, hogy Bornemissza József báró a 3-ik század kapitánya, erdélyi birtokos, ki a kamenicai bevett csillag-sánc egyikében, az ellenség által ott felhalmozva hátrahagyott nagymennyiségű lőpor és töltényeknek egy berepült gránát által lett felgyújtása alkalmával erős égési sebeket kapván, Péterváron kórházba visszamaradt, annak újbóli felmentéseig, tehát a hegyesi csatában részt nem vett; továbbá: Dáni Nándor főhadnagy, most kuriai bíró, Czorda Bódog 1849. február végeig mint altiszt, onnan pedig hadnagynak neveztetett ki más zászlóaljhoz, most kuriai bíró; Vojnits Nándor főhadnagy, a hegyesi csatában a 3-ik század parancsnoka Bornemissza báró helyében, most Szabadkán gymnasiumi tanár, Karvay Ferkó hadnagy, most Szabadkán városi tisztviselő; Rutkay Rudolf őrmester, vagy talán később hadnagy, most Szabadkán elemi tanító. Van még egy-kettő, de nem jut eszembe nevök.

Ezen urak közül tehát a csatában jelen voltak bizonyosan határozottan emlékezni fognak arra, hogy a Perczy ezredes dandárja egészen benn a hegyesi területen, Hegyes előtt feküdt és a csata ott kezdődött meg, ott sok honvéd esett el, még több ellenség, s hogy a dicsőséges győzedelmet a hegyesi határban fekvő dandár ugyanezen azon határban kezdte meg, mely aztán Verbászig üldözéssel állott, melyet a centrum és bal szárnya fejthetett ki nagy mérvben.

Ott volt a Perczy dandárnak 148-ik zászlóaljánál (azelőtt a 3-ik mozgó zászlóalj volt Czintula dandárjában, mely a kátyi csata után helyeztetett át) Szekfü György hadnagy, most Zenta város főjegyzője az 5-ik században, a Perczy dandár balszárnnyán, tehát a szeghegyi határ felé vagy annak határán, ki szintén úgy emlékszik, hogy a fekvőhelyektől hátra balfelől esett Szeghegy, tehát Hegyes előtt volt ezen zászlóalj is. Ugyanezen zászlóaljból volt Krob Károly hadnagy, most Korbai Károly kulai ügyvéd és birtokos, ki ott térdén lövést kapott, miként Szekfü György állítja, tehát ő is tudhat a helyzetről valamit.

Ennélfogva az illető, ki a 100 drb. aranyat felajánlotta, lelkiismerettel odaadhatná a szobor-felállítás céljaira: mert ezekre eskümet is fel mer-ném ajánlani, s nincs kétségem afelett, hogy a fentemlített s ott jelenvolt fegyvertársaim is ne bizonyítanak a fentebbieket a tábor és csata színhelyére nézve.

A csata tehát tulajdonképen Hegyes, Szeghegy, Feketehegy és Verbász határában vívott. Hogy miért nevezték hegyesi csatának, véleményemet fentebb elmondtam. Szárics Bertalan.

Hirek.

Gyászhir. Közrészvétet keltve futotta be szombaton reggel városunkat az a hír, hogy Raisz Sándor kir. kincstári ügyész és jogtanácsos kisenvedett. A boldogult 1826. nov. 26-án Pécsen született, középiskolai tanulmányait Pécsen, a jogot Budapesten végezte. 20 éves korában ügyvéddé avatvatván, 1846-ban Baranyamegye rb. alügyészévé szemeltetett ki a jeles készülttségű ifjú; majd a vasszói járást adminisztrálta mint szolgabíró. Azonban a jogvédelemre fogott tollat alig két év múlva karddal cserélte föl, mert az ő szívét és lelkét is beharsogta Petőfinek az az itéleti szözeata: Talpra magyar! A honvédségnél Perczel alatt csakhamar megnyerte a tisztí kard-bojtot s mint hadnagy végig is küzdötte a nemzet élet-halál harcát. A béke helyreálltával Pécsváradon kincstári szolgálatba lépett és 1857-ig itt szolgált, ekkor Temesvárra, majd onnan 1865-ben

ide Zomborba helyeztetett át. Ambár mindig oly hivatalt viselt, hogy a csábító Mammona folytonosan kacérokodott vele: mégis szegényen, szepőtlen néven kívül mitse szerezve száll le békítő sírjába. És ez vele szemben nem a holtak iránti közmondásos kegyelet frázisa; hanem a komoly erkölcsbíráknak évtizedes kísértetek csalogató ingerét dacára iránta egyre fokozódott meggyőződése. Ineretes dolog, hiszen csak a legközelebbi múlt ténye, hogy Nagy-Kikindán az államkincstár és a komposzesszorok közti monstre-pörben egyedül az ő páratlan szigorúnak és katói lelkiismeretességének sikerült egy milliónyi értéket az állam számára megmenteni. Ebbeli érdemei elismerésül kapta a jogtanácsosi címet is. Nincs ember, akinek dolga akadt vele, hogy a megvesztegethetlen tisztviselőt és minden „információt” megvető puritán ügyészt, az állam érdekében pártját ritkító apostolát ne magasztalná benne. És ezen manapság ritka erényét az önmegtartózkodásnak, oly nemes szerénységgel, a szent kötelességérzetnek oly vérbeszokott naivitással gyakorolta, mintha a kor levegőjében rejlő korrupcióról tudomása sem volna. Az ő sirhalma méltó záradék helye lehet mindazoknak, akik fontos, és a becsület látszatának kára nélkül önző célokra könnyen kizsákmányolható állásoknak előnyeiket megvetni még mindig elég erősek. Kiszolgált porhüvelyt távozik közülünk; de az az óriási erkölcsi erő, mely kristálytisztá jellemének példájában ragyog előttünk, szent emlékezetül közöttünk marad, mint ritka bizonyítéka annak, hogy még mindig vannak emberek, akik egyedül öntudatuk tisztaságában keresik s találják anyagilag kevés élet szerző munkájuknak boldogító jutalmát. Áldásunk vele, példája velünk!

Temetése vasárnap délután 4 órakor ment végbe nagy részvét mellett. A család által kiadott gyász-ír a következő: Szomorodott szívvel tudatjuk rokonaink- és ismerőseinkkel, hogy Raisz Sándor, kincstári ügyész és jogtanácsos f. évi január hó 15-én, reggeli 4 órakor életének 60-ik évében elhunyt. A boldogultnak hült tetemei f. hó 16-án délután 4 órakor fogtak a szt. Rókus sírkertben örök nyugalomra tetetni. Lelke üdvéért az engedelt szentmise-áldozat január 19-én reggeli 9 órakor a helybeli r. k. egyházban fog megtartani. Zomborban, 1887. évi január hó 15-én. Áldás és béke hamvaira! Az elhunytat siratják: Raisz szül. Keresse Ida, neje. Raisz Lajos, Raisz Sándor, Raisz férj. Adám Etelka, Raisz férj. Borsitz Ilka, Raisz István, gyermekei. Raisz szül. Jauch Mariska, Raisz szül. Razovits Mariska menyecé. Adám Sándor, Borsitz Ignác, vök. Raisz Honka, Raisz Sándor, Raisz Irén, Adám Margit, Adám Dező, Borsitz Mariska, Borsitz Istvánka, Borsitz Sándor, unokák. Nyers Lajos, mostoha testvére.

Folyó hó 14-én a vármegye több községében bizottsági tagsági pótválasztások tartottak. Megválasztottak: Deszpot-Szent-Ivánon Demetrovits István ottani községi jegyző. Új-Sóvéd Szauer Ferenc kulai kir. telekkönyvezetői segéd. Baracsán dr. Zalár István megyei tb. főorvos. Csonoplán Mironiczky Marian ottani községi községm. Kumbaján Neszner József ottani földbírtokos. Tovarison Úhlyarik Imre palánkai kir. járásbíró. Új-Futtakon Kesselbauer Károly nradalmi igazgató. Csurogon Popovics Szvetozár ottani gör. kel. lelkész. Szabályán Aranczyk Athanáz ottani községi jegyző. Bezdánban Hegyessy Ferenc ottani gyógyszerész és községi bíró és Szabó András ottani földbírtokos.

Választás Szablyán — mint nekünk írják — a folyó hó 14-én megejtett vármegyei bizottsági tag választáson Aranczyk Atanász községi jegyző — bizottsági tagul egyhangúlag megválasztott. A derék s közszeretben álló fiatal jegyző szíven hordozza községe lakosságának ügyeit mert is azok ez alkalommal is bizalmukkal adóztak neki.

Vasárnap volt a zombori polgári kaszinó-egylet tisztújítása. Megválasztottak: Elnök: Schmausz Endre, alelnök: Husveth István, jegyző: Lovász Márton, pénztáros: Heindlhofer Róbert, igazgató: Valtér Nándor, aligazgató: Thum Vince, ügyész: Lippert Ferenc. Választmányi tagok: Bergmann Ágost, Blumenthal Lajos, Esztergamy Károly, Fejér Gyula, Fernbach Bálint, Gottlieb Márton, Frey Imre, Dr. Hável József, Kubieska Hugó, Lang Flórián, Molnár István, Odry János, Pribil Ernő, Róheim Károly, Róheim Sándor, Schaffner József, Sztrilich Zsigmond, Tarczay Mór, dr. Wolf Kálmán, Wuics Árszó.

Hangverseny. A magyar szt. korona országai vörös-körösi egyletnek Szabadka városi választmányára, egyesülten a szabadka első négyzetűl alapították egyenlő arányban leendő gyarapítása céljából folyó hó 23-án a színházban hangversenyt rendez. Ezen hangversenyre szerencsésül volt fent nevezett egyesületeknek méltóságos Zichy Géza gróf urat megnyerhetni. Kivül szíves közreműködésüket felajánlották: F. Hegyi Aranka ur-hölgy, Farkas József, Dr. Mukits Károly, bajsai Vojnics Imre és Gaal Ferencz urak. A hangverseny műsora: 1. „Ünnepi nyitány” nagy zenekarra Gaal F. előadja a városi zenekar a szerző vezetése alatt. 2. a) „Első szerelem” Zichy G. b) „Chant d' amour” Liszt F. zongorán előadja gróf Zichy Géza. 3. „Magyar dalok” zongora kísérettel megéli F. Hegyi Aranka. 4. „Dnu Juan ábránd” Mozart—Zichy zongorán előadja gróf Zichy G. 5. „Serenad” Braga, éneklő F. Hegyi A., Farkas József hegedű és Gaal F. zongora kísérettel. 6. „Magyar Rapsodia” Zichy, zongorán előadja gróf Zichy G. 7. „Magyar ábránd” két cimbalmon előadja: dr. Mukits Károly és Vojnics Imre. 8. „Ruy Blas nyitány” Mendelshon, előadja a városi zenekar Gaal F. zenédei igazgató vezetése alatt. A hangversenyt bál követi a színház helyiségében. Helyárak: Alsó és közép-páholy 10 frt. Felső-páholy 6 frt. Ülőhely az 1—2-sorban 3 frt. Ülőhely a 3—6 sorban 2 frt 50 kr. Ülőhely a 6—12-sorban 2 frt. Eelső-karzat 30 kr. Az alsó és közép-páholyok jegyeihez fűzött 3 és a felső-páholyok jegyeihez fűzött 2 szelvény, valamint ülőhelyek jegyei a bálon

való részvételre jogosítanak. Belépti-jegy külön a bála 1 frt 50 kr. Jegyek előre válthatók: az előadás napjának esti 6 óráig Farkas J. üzletében, azoutul a színházi esti pénztárnál. — A páholytulajdonosok felkérteknek, hogy helyeik megtartása iránt folyó hó 18-án déli 12 óráig rendelkezni sziveskedjenek, mert ezen időn túli jelentkezések figyelembe nem vehetők. — Előjegyzéseket alsó és közép-páholyokra Farkas J. üzletében eszközölhetni mai naptól fogva. A bizottság.

Meghívó. A kis-hegyesi „Polgári-olvasó-egylet” saját helyiségében könyvtára javára folyó 1887. január hó 30-án zártkörű tánevigalmat rendez, melyre t. urat és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj személyenként 50 kr. Család-jegy 1 frt. Kezdeté este 8 órakor.

Üngyikosság. Hegyési levelezőnk írja: Szabó János 34 éves, családos, 4 gyermek atyja f. hó 12-én éjjeli órákban saját lakásának koresmahelyiségében levő ágyban, kétesövű fegyverrel egyenesen a szájába lőtt. A lövés igen erős lehetett mert az egész töltény ügyveleivel együtt a fej felső részén kihatott. Nagy kínok közt halhatott meg. Üngyikossági tette ismeretlen. Levelet hagyott hátra, abban azonban tettének okát nem írta meg.

Brutalitás. Vasárnap este 9 óra tájban Klein Antal adóírszt bement a Krebsz-féle házba és értesülvén, hogy a esendörörmester, akit keres, nincs otthon, a házi asszony által eltávozásra szólítottat. Az öreg Krebsz né csupa jóakarathal átment a szomszédok lakó Kleinéhez és figyelmeztette, hogy férje valószínűleg ittas állapotban, ott járt náluk. A gyanútlanul haza sompolygó asszonyt Klein az utcán minden ok nélkül megtámadta, ismételtén a földhöz verte és arcán, szemén s egész testén oly súlyos sérüléseket okozott, hogy a hivatalos orvosi látfelet szerint, legalább 8 nap kell fölépüléséhez. Az ügy a kapitányság előtt van.

Felolvasás. Szeghegyen f. hó 14-én Molnár József „Aranytanácsosok” címmel felolvasást tartott.

Művészi körút. Rossi Marcello hírneves hegedűművész március hónapban Magyarországon körutat tesz Pápiér Róza a bécsi udv. opera magánénekesnője és Gaál Ferenc szabadkai zenedői igazgató társaságában.

A Geiger-féle szabadkai lopásban folytatott vizsgálat közeledik a befejezéshez. Bár a valódi tettesek még nem fedeztettek föl, az adatok halmaza azonban nemcsak a tettesek, de az ellopott pénznek is nyomára vezet.

Mennyi Baján az adó? 1886-ik évben egyenes államadóban előírva volt 136 ezer forint. Befizetett 122 ezer forint. Tehát 14 ezer forinttal kevesebb folyt be, mint a mennyi előírtat. 1885-ben 133 ezer forint folyt be vagyis 11 ezer forinttal több mint 1886-ban. Bélyeg és közvetlen illeték fejében 1886-ban befolyt 43 ezer forint, míg 1885-ben 22 ezer forint.

A kir. postatakarékpénztár. A kir. postatakarékpénztár december havi forgalmáról szóló kimutatást közli az intézet hivatalos lapja. E főkimutatás szerint 1886. december havában 37.249 betétel 243.280 frt 44 kr. tétellet be és 8481 felmondás alapján 175.733 frt 85 kr. visszafizetés eszközöltetett. A december havi 419.014 frt 29 krajt összes forgalom megközelíti az eddigi legnagyobb szeptember havi forgalmat, mely 423.774 frt 74 kraa rugott, a fiztáta betét 67.546 frt 59 kr azonban a tetemes visszafizetések folytán az összes előző hónapok közt a legesekélyebb. Az 1886. február 1-től 1887. január 1-ig bejelentett betétek 2.652.081 frt 98 kra, a visszafizetések 1.257.532 frt 24 kra tesznek ki, s így a magyar kir. postatakarékpénztárnál ez időszakban megtakarított tisztán 1.394.549 frt 74 kra. Múltan azonban a távolabb eső vidékekről még január hó folyamán is értekeznek a múlt évre vonatkozó bejelentések, továbbá az 1885. évi IX. t. c. 11. §-a alapján minden naptári év december 31-ével esedékesek vált kamatok a tőkéhez esatoltatnak és azzal együtt kamatoznak, a mérlegszerűleg megállapítandó fiztáta takarékbetét 1886. december 31-én valószínűleg mintegy 1.420.000 frt-ra fog emelkedni. Ez összeghez hozzászámítva a betevők által járadékkönyvecskére elhelyezett 175.300 frt névértékű értékpapír, a magyar kir. postatakarékpénztárnál az 1886. február 1-től 1886. december 31-ig megtakarított összeg körülbelül 1.600.000 frt-ra tehető. A befolyt betétek arányában december havában 113.700 frt névértékű értékpapír vásároltatott, még pedig 72.100 frt 5 százalékos magyar papírjáradék a postatakarékpénztár és 41.600 frt névértékű különböző értékpapír a betevők részére.

Halálozás. Mauer Filöp ev. ref. tanító Újverbáson e hó 8-án meghalt 74 éves korában. A boldogult 55 évig működött a tanítói pályán. Pályáját Szivacon kezdte majd Újverbáson a német ajku ev. ref. egyházközség az első tanítói állomásra választotta meg. Ugy az iskoláügy, mint a tulajdonképeni tanügy terén tanítói körökben elismert tekintély volt s eredményes működése, valamint széles körökben ismert alapos műveltsége következtében nemcsak ismerősei tisztelték, hanem 50 éves jubileuma alkalmával a király érdemeinek elismeréséül a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki. Mint német tanító nagy érdemeket szerzett a magyarosodás ügyében is, mert azonkívül, hogy iskolájában sikeresen tanította a magyar nyelvet, ismeretségi folytán a magyar nyelvet elsajátítani óhajító német gyermekeknek magyar községekben esere utján helyet és alkalmat szerzett a magyar nyelv elsajátítására. Temetése január 10-én ment végbe, az egész bácsamegyei tanítótestület és Újverbász város összes polgárainak részvéte mellett.

Uj hitelszövetkezet Szabadkán. A szabadkai „gazdak és iparosok általános hitelszövetkezet” f. hó 9-én a „Hungaria” szálloda dísztermében megalakult. Célja a szövetkezetnek egy a gazdaközönség, mint az iparos-osztálynak alkalmat nyújtani arra, hogy bármely kisebb tőkesség megakaríthatása módjában legyen, és a nagyobb mint kisebb jogos hitelgények általa kielégíthetessenek. Elnökké: Varga Károly, pénztárnokká: Manojlovich Szánkó, könyvvezetővé: Scossa Zoltán lett megválasztva.

Műkedvelői előadás. A bajai első jótékony négyesület február hó 5-én tánevigalommal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Színe keritlenk: „A házasság politikája” és „Pry Pál.” Az első vigjátékban a szerepek következőleg vannak kiosztva: Tátray Lajos; Havas Lajos; Vilma, neje: Látinovic Hermín k. a.; Gyuri, Lajos inasa: Odry Andris; Bettí Vilma komor-

nája: Mészáros Rózsa k. a. — „Pry Pál” a következő szereposztással adatik elő: Hardy, nyugalmazott ezredes: dr. Herman Adolf; Eliz, leánya: Koller Antónia k. a.; Frank, unokáesese: Odry Andris; Witherton, agglégény: Geiger Károly; Stanley Archibald: * * * Harry, fia: Oltványi Ottó; Pry Pál: Erdélyi Gyula; Grasp, Witherton házfelügyelője: Seultéty László; Doubledot, koresmáros: Horváth István; Willis: Bárány János; Marianna: Radány Blanka k. a.; Subtléné, Witherton gazdasszonya: Milasevits Böske k. a.; Phebe, Eliz szobalánya: Svarecz Margit k. a.; Simon, inas: Hadzics Milán.

Mily hosszú a nap januárban? Január 1-én a nap 7 óra 50 percekor kelt s 4 óra 17 percekor nyugodott le, tehát nap hossza 8 óra 27 perc volt. 31-én a nap 7 óra 30 percekor kelt s 4 óra 57 percekor kor nyugszik le, tehát a nap hossza 9 óra 27 perc lesz. E szerint a nap jan. hónap éppen egy órával nő.

Orvostudor. Dr. Donoszlovits Vilmos földünk, volt budapesti szt. rochus-kórházi orvos helyettes, jelenleg dr. Hadzsy János hírneves topolyai orvos assistense, a múltól szigorlatot letéve f. hó 15-én orvostudorra avattatott. Említsére méltó, hogy a zombori gymnasiumban vezetettek között első, ki orvosi diplomát nyert.

A szomszédba ezemel szokásunk ellen másodszor kell átszólunk. Ugyanis fogadkozunk, hogy a mi hírvonatunknak csakugyan nem hisznek; e fogadás nyomában, ugyanazon oldalon ott olvassuk egyik — sajtóhibástól együtt átvett — hírtünk. Mert hát nem Burgettől, hanem Burget a neve annak az új professzornak, akit Titeltre kineveztek. Egyben, hogy vége legyen e részben a vitának, szívesen kijelentjük, hogy multkorú hasoncímű hírtünk megírásakor nem tudtuk, ki volt az informátor; azóta megtudtuk, hogy az oly egyéniség, akinek őszintesége és lojalitása csakugyan minden képtel kizár, tehát reá vonatkozólag a megjegyzések maguktól elesnek. Béke velünk.

Meghívó. A „Magyar léghajózó egylet” által Szabadkán a „Pest városa” termében tartandó kísérletekkel összekötött fölolvasásra az irányítható léghajóról, melyen az egylet szabadalmazott irányítható léghajójának egyik mintája röplülve lesz bemutatva és a francia s az orosz hadléghajók rajjai közszemlére kiállítva. A kísérletekkel összekötött fölolvasás 5 szakaszból áll: 1. A léghajózás története. 2. A jelenlegi kormányozható léghajók. 3. A léghajó hadszolgálatban. 4. két légkirándulás. (Leíró rajz.) 5. Az irányítható léghajó mintájának fölszállása. Minthogy a hírlapok szerint a háború, melyben a hadléghajók döntő szerepet fognak játszani, küszöbön áll, a „Magyar léghajózó egylet” alkalmat kíván nyújtani a művelt közönségnek e nagyfontosságú témánról magának tájékoztatást szerezni.

Palánkáról írja levelezőnk: A palánkai önkéntes tűzoltó egylet derék tagjai Csupor Gyula urat a palánkai járás érdemdús főszolgabíráját — a tűzoltó intézmény fejlesztése körül szerzett kiváló érdemének némi elismerésül, és az egylet iránt minden körülmények között tanusított nemes jóindulata és pártfogásáért egyhangúlag és lelkesedéssel tiszteletbeli főparanesnoknak megválasztották, mely megválasztását Csupor Gyula ur ékes szónoklatban a díszben kivonult tagok előtt meghatva — megköszönte s kijelentette, hogy azt oly tiszteletnek tartja, mely őt az egyletnek további működésében — a közös érdekében — leendő törhetlen támogatására kötelezi.

Halálozás. Kulai levelezőnk írja: Fratriesevics Rózika kisasszony, Fratriesevics János, kis-hegyesi földbírtokos és neje szül. Sipos Anna édes és Dosztig József kulai jegyző és neje szül. Fratriesevics Etelka — nevelt leányuk, Kulán, f. évi január 13-án élte 17-ik évében hosszabb szenvedés után, jobb létre szenderült. Temetése január 15-én délelőtt nagy s általános, s a társadalom minden rétegeinek részvéte mellett ment végbe. Hat fehérbe öltözött kisasszony és ugyanannyi fiatal ur párosan kísérték az oly korán elszenderült bimbózó élet maradványait magában foglaló, díszesebbnél díszesebb nagyszámu gyászszorkorokkal borított koporsót az örök nyugalom helyére, ahol az egyházi szertartás végeztével, az újonnan alakult kulai dalárda tagjai énekeltek el teljes precizitással megható búcsújátot. — „Béke a kérélhetlen sors áldozata hantjai felett!”

Razzia. A rendőrség vasárnap éjjel razziát tartott, mely alkalommal 31 faeér eseléd kísértetett be, kik közül 19 bujakórosnak találtak.

Gyilkosság. Csonoplán Blahó Antal, 26 éves napszámos Bodonyi Istvánmal f. hó 14-én délután halottí toron volt együtt. Este felé Bodonyi már annyira ittasnak látszott, hogy Blahó ajánkozott, hogy haza kíséri. Együtt mentek Bodonyi lakására, hol nem tudni mi fölött, összevesztek. Blahó kiment az udvarra s bekiáltott: jöjj ki, ha mersz! A rosszat nem sejtő Bodonyi csakugyan kiment az udvarra, de vesztére, mert Blahó rárohant s késével szíve fölért megszurta. A becsült azonnal össze-rogyott s vérvesztés folytán, csakhamar kiadta lelkét. A tettest másnap elfogták s bekisérték a helybeli kir. ügyészséghez. A vizsgálatot dr. Millasevits Sándor kir. törvényszéki jegyző, mint vizsgálóbíró vezeti.

Kuláról írják: A kulai csak 1886. évi december 28-án törvényszerűen megalakult ipartestület életében, különösen annak derék elnöke Wighard Ede s a buzgó alelnök Berkovits Márk urak initiatívá folytán, igen élénk érdeklődés és mozgalom észlehető az iparügyet bármely oldalról érintő mozzanatok tekintetében. Így a többi között, az iparos osztály szemlemi nivójának emelése és hasznos szórakoztatására előre kitűzött időben felolvasások is tartatnak. Az első ily felolvasást t. Hirling Nándor segédlelkész tartá jan. 15-én általános tet-szésnyilvánulások között, a volt céhek és céhrendszer eredetéről, céljaik és történeti átalakulásairól, stb., — levonván az ismertetett céhbeli szabályzatokból a jelen viszonyok közt is követésre méltó vallás-erkölcsi s egyéb szempontokból fontos következtetéseket.

Választás. Bezdánban az előbb megtartott választás megsemmisítése folytán folyó hó 14-én megyei bizottsági tag választás ejtetett meg, mely alkalommal megyei bizottsági tagokká nagy többséggel a szabadlevű párt jelöltjei Hegyessy Ferenc és Szabó András választottak meg az ellenzék jelöltjei Schevell Titusz és Ligeti Dávid ellenében.

A kocsmáltatási jogról szóló szabályrendelet, mely a kocsmárosokat közelről érdekli, e hó 24-ig a városi jegyzői hivatalban közszemlére van kitéve.

megfele-e a dráma követelményeinek, nem mondhatjuk, de a szerzők eljárását a darab előadásai alkalmával elért siker és tetszés szentesíti. Szerzők darabjaikban a francia főváros azon negyedének életét festik, ahol a bűn és feslettség tanyáz. — Szapári Janka és Lángh Ilona, a két árva, nehéz, de hálás szerepökben nem kis tehetségüknek adták tanujelét. Rozsáné Frochard koldusnét, aki előtt a bűn erény, aki nem retten vissza senmitől, csakhogy szeretett fiának, a léha Jaques-nak pálinkára valót szerezzen, a maga borzadalmasságában játszotta. Moóri a vén sibillának méltó fia volt, a színpadon pedig méltó társa. Foris (Pierre) rokonszenves szerepét igazi drámai hévvel adta. Veszprémi, Ságyné, Fekete és Moóriné összhangzó játékukkal egyaránt előmozdították az előadás sikerét.

Pénteken Scribe énekes vigjátéka, „Az ördög része” adatott. Don Rafael (Moóri) lovag, akinek a sorsól meglehetősen „pech” jutott osztályrészül, az ördöghöz folyamodik, hogy több szerencsére segítse. Hívására nem az ördög ugyan, de Carló dalnok (Bényeiné) megjelenik, aki magát ördögnek adja ki. Alkura lépnek olyformán, hogy mindazon szerzeménynek fele, amilhez a lovag Carló segítségével jut, Carló legyen. Carló dalnok, minthogy kedves dalával megnyeri a király és királyné kegyét, sőt az udvari bonyodalmak ügyeket is eligazítja, nagy befolyásra tesz szert. E befolyását aztán arra használja, hogy pártfogoltjainak állást és jólétet szerezzen. Rafael Carló segítségével nagy rangot nyer s feleségül kapja a dalnok lányát (Lángh Ilon.) A kikötött fele részt pedig Carló hűgának adja hozományul. A mulatságos vigjátékban Bényeiné oly szeretetreméltó trobadour volt, hogy nemcsak az uralkodó pár tetszését nyerte meg, de a közönséget is. Kiváló színezéssel és érzéssel énekelte a Stündchent. Foris komikus szerepével általános derűltségre hangolta a közönséget.

Vasárnap egy udonság, „A dezentor” népies látványosság adatott. Irta: Rákosi V. Targya a nemrég lezajlott bosnyák hadjáratról fűződik össze. Számos sikerült kép van benne, mely a baka életet s a hadjárat alkalmával előforduló élményeket tünteti elő. Sarkadi Mihály (Veszprémi) özv. Sarkadiné (Rozsáné) idősebb fia Topor Samuval (Fekete) a falu uzorásával amerikai párbajt vív. A kihuzott cédulán Mihály neve volt. A feltételek értelmében Mihálynak egy év leforgása alatt ki kell oltania életét. A tudat, hogy már csak rövid idő köti az élethez, kiesapongóvá teszi Mihályt, s kiesapongó életmódjával azt is célozza, hogy anyjának halálával ne okozzon nagy fájdalmat. Mari (Szapári Janka) nesztét veszi a dolognak, hogy Mihály és a falu uzorása közt valami titok lapang, mellyel Mihály kiesapongó élete is összefügg. Valóra fogja Toport, kit is azon ígérettel, hogy felesége lesz, ráveszi, hogy adja vissza Mihálynak szavát. Közben kitor a bosnyák háború és Mihály öccse János helyett, aki, hogy anyját még egyszer lássa, desertál. Sok mindenféle események közbefutott után kislit Topor turpissága, hogy mindakét cédulára Mihály nevért írta. Topor meghal; Mihály és Mari egymáséi lesznek. Hogy a darab vége általános lakji legyen, Csillag Katát (Borsodiné) két udvarlója közül Mák Pali (Moóri) veszi el. A darab érteke sokat veszített azáltal, hogy a látványosságok viszonyainak közt csak szegényesen voltak reprodukálhatók. Az előadás különben jól ment. Borsodiné esimes dalokat énekelte. Moóri és Foris kacagató alakok voltak. Veszprémi, Szapári Janka és Fekete komolyabb szerepüket jól játszották.

AZ IFJUSÁGI BÁL.

Fenséges hercegem, mibe márttam tollam,
Hogy felvonulásod méltón lerajzoljam?
Bizást másíthatom meg ekként a nagy költő mon-
dását, mert szegény tollam szegyenletében azt sem tudja,
mint induljon el ezen a végtelennek látszó sima fehér la-
pon, hogy fekete barázdákat szüntön vezető útunk azok
számára, kik a gazdagon terített asztalnak szét hulló
morzsáiban böngésznek, hogy a pompás lakomáról fo-
galmat szerezhesse maguknak. De hogy is ne szeg-
yenkeznek, mikor vékonyka kis hegyében mindenféle
rendű és rangú művészetnek kell egyesülnie. Vagy nem
kell-e a színpompához festő, a bájos alakokhoz képfar-
ragó, a csengő dallamokhoz zenész, a kecses mozdula-
tokhoz táncművész? S nem kellene-e még az illatért külön
meglopnia a virágos mezőt, a szemek tűzéért a napot s
esilgő nedűjökért a harmatot? S vajjon ki fogja mind-
ezt látni, hallani és érezni a toll vonásából? ahol a
szemképrázató színpompá: a fehér és a fekete umalmas,
egyhangú (boesánat a paradoxonért!) színévé zsugorodik
össze; ahol az érzékelő és édes zibbadásba zsongító
illat a nyomdafesték bántó szagává fanyarodik s a többi
vonás meg mind a fekete festék néma éjjelében vész.
Az élet sivar; tollban, esetben, vésőben, hűrban
rejtetik a költészet lélekemelő, szívnemesítő tudór-
szága: szokták mondogatni s mondogattam itt-ott magam
is. S íme meg kell fordítanom a tételt! Az élet maga a
költészet. A költő meg a képi, a zenész meg a kép-
faragó képzelmi világa — minden phantasztikus s bizarr
színnel, alakjával, dallamával s meséjével is — mélyen
alatta marad s emelkedettebbnek, nagyobb szerűnek amaz,
csak a röghöz ragadt mindennapi ember képzetével szem-
ben mondható. Vagy hol a festő, ki azt a pompát, azt a
fényt, azt a földre lopott kis tünderországot vászonra
vesse? Hol a képfaragó, ki azokat az olyannyira elít-
tő és mégis oly plasztikus formákat, azokat a mindenféle
színen-fényben ragyogó beszédes szemeket s azokat a
esiklandozó, mámorba részegítő meg örvényesbe kergető
mosolyokat holt márványban kivésse? Hol a zenész, ki
azokból a rózsaszirmokból göngyölődött ajkának fuva-
lom-lehellésből, lombusogásból, esermelyesbogarásból meg
éreségéből hol andalító, hol pészditő zenévé olvadt
esacogását, kacagását egyhangú hűrjain megszólaltassa?
S hol a költő, ki az ébredező szerelemtől a lángoló sze-
relemig ékes össze-visszaságban hullámozó szív érzelmét
az érzés igazi hangján s a pezsgő szellemnek hol röpke
hol mély, hol pajzán hol komoly, hol hízelkedő hol esí-
pós villanásait — egész tűzijátékát — finom élezéssel
kifejezze? S ha már egyenként egyik se tudja a maga
művészetével a valóságot csak megközelíteni is, hova
legyek akkor szánalmas törpegombem én, ki sem egyik,
sem másik, sem harmadik nem vagyok s mikor bennem
mindnyájoknak egyesülnök kellene? De még ha úgy
volna, sem tudnék mindenről hű képet nyújtani. Hisz
a mikor betoppantam, a szívem nagyot dobbanva el-
lőtt az ámulattól, a szememet elvakította a ragyogás
sugárzózone s a fülem úgy esengésnek indult a chaotikus

zajtól, hogy se láttam, se hallottam. A ríktó színű tün-
döklés harmoniája, a zürzavaros hangok összeolvadása,
az elegyes mozdulatok szabályossá öntődő hullámlása
egészen kiforgattak magamból. Bábbá lettem, kit az
áram, miután álomba bódított volt, kény s kedv szerint
sodort-ragadt magával. Pedig én mindent akartam látni,
hallani s alig tudtam azt az egyetlen egy szót jó isme-
rősemet is feltalálni, kinek aztán egész mulatságomat
köszönhettem.

Ugy van az: ki sokat markol, keveset fog; az er-
dőtől nem tudjuk kinezni a legmegfelelőbb sudarú fe-
nyőt. Ha sokadalomban minden egyes hangot hallani
akarunk, nem hallunk egyebet fejszedítő zúgásnál. Azért
lát édes szerkesztő uram, boesáson meg, hogy oly so-
kat beszéljek s oly keveset mondok, elégedjek meg az
okulással, hogy másszor szemfülesebb embert küldjön ki
a gátra.

Hanem azért még valamit eltereferelek. Ez a fé-
nyes „vadászkiürti” ifjúsági bál eszembe juttatta a Hu-
nyor és Magyar regét s nagy rokonságot találtam a
kettő között, elannyira, hogy az én nézetem szerint im-
ár a mi báljaink nem egyebek, mint annak a kedves
ősnagyar regének a megújulásai, modernizált Hunyor-
Magyar-vadászkalandok. Holdvilágos éjjelen összegyüle-
keznek a fiatal lányok a „Vadászkiürten”, hogy tünde-
rekké azaz menyecskekké táncolják át magukat, s a
dallás fiatalok rajtok ütnek, hogy az itemes lejtés köz-
ben kiki egyet ragadjon magának. Vagy nem úgy van?

Most már kíváncsi vagyok a fogásra. S alkalma-
sabban nem is vehetnék búcsút a szép regétől, mint az-
zal az öszinte óhajjal: „Vajha minden egyes részvevő
szép leány tünderi, azaz menyecskei foktő alá ju-
tott volna!”

Másik tudósítók a következő részleteket írja:

Az ifjúsági bál minden tekintetben fényesen sike-
rült. A tüneterem vörös-fekete drapériákkal s hármias esil-
lárral díszesen volt felcíomázva. A terem felső végében
ugyanesak vörös szövetből esimos baldachin-sátor állott
a két bálanya részére. A régi étermet teli kettő alak-
ították át, köröskörül esorjékkal és virágokkal s középtűt
a magasra rakott növényzet fövében kis szökőkút lö-
velte föl vékony sugarában a vizet, míg a vízfogó me-
dedében aranyhalak fiekádoztak örvendve a vissza-
hulló permeteknek. A teli kert szolgált társalgó és üdülő
helyül, mely célből szanaszerte kényelmes pamlagok és
karosszékkel kínálkozott. Igénybe is voltak véve.

Helyenkint egy-egy pár, gardem-iszonyban szen-
vedő fiatal Romeo és Julia tetette a fáradságot, hogy
kedvükre kisittoglassák magukat e cím alatt egymás-
lal. Ennyiből helyén is volt az imitált tavaszi teny-
szetben tavasziasan szellősekedni a levegőt, mert
egy egyszerű hűvös zuhanul jótékonyan hatlatott a
gyújtogató szemekre és szemes gyújtogatókra, más-
részt pedig egészségügyi tekintetben alkalmas átmenetül
szolgált a hűvös étköző termekbe. Megvalósult a mi
költők mondaja:

Tél van, hideg tél, fázom-fázom;

Nyár van, meleg nyár idebent.

Közönség a termen kívül és belül egyaránt nagy
számmal volt. Kívül, akikben sorsuk kegye csak a ki-
vánesiságot növelte nagyra, olyan szívesen türték a esi-
korgó hideget, mintha napidíj járt volna érte. Talán
biztak a „Vadászkiürti” előtti hat tűzszlop lángjában,
melyek öles tűznyelveket hányva a nyüzsgő térre, nyug-
talan lobogással mutatták az apály és dagály messze
kitesző fénytengerét.

A Vadászkiürti bejárata alatt díszesebbnél díszesebb
fogatok robotgattak ki-be, és a lépcsőház, hol máskor vi-
láglító ügynökök magazinszerű kofferai siettek a hér-
szolga gerinesorvadását, szelid mirtusok és narancsfák
italiai illatjára ömlött szét.

A bejáratnál hosszú sorban areclet képezve áll-
dáltak a rendezők, gomblyukaikban részint gyönyörű
elő rózsákkal, részint piros-barna gombjelvényűvel. A
bálanyák, szeretetreméltóságuk melegt árasztva környe-
zetükre, bájos leányaik kíséretében vonultak be. Sándor
zenekarának hatalmas tuseregségei közepette. A rendez-
zők által nekik átnyújtott hódolati esokor a virágkerté-
szetnek és műizlésnek valóságos kiállítás darabja volt,
mít annál szívesebben emelünk ki, mert Goeser Vida
városi kertészünk állította elő azokat.

A bálanyák trónusa állandó zárandokhelye volt a
megye és város eljének, akik hódolatot és tiszteletet
kijelenteni siettek a tünderéj-bírodalom királynőinek.

A termek a bálhoz képest felette kiesényeknek bi-
zonyultak. Már a 8 órára összegyülekezett rendezőség
is félig megtöltötte. Eleinte lassan szalinkoztak a höl-
gyek, később egyre sürűbben s mikor 9 órakor a két
lady patronesse a Rákóczy hangjai mellett s a rendező-
ség sorfala között a terembe vonult, az egész terem
zsufolásig megtelt velök. A bálanyák felvonulása után
csakhamar kezdetét vette a tánc is, melyet az egyik
lady patronesse, Széchenyi Józsefné a rendező bizott-
ság elnökövel nyitott meg, színte megszámlálhatlan tán-
cos párokot vonván maga után, hogy a padozat is re-
esegett belé.

A bálanyák és leányaik rózsákból és kaméliákból
díszes esokrokat kaptak. A táncrend könyvvalaku börtára
volt, belül kék selyembe vonva s egyik rekeszében a
szünóra előtti, míg a másikban a szünóra utáni táncrend
volt elhelyezve. Az egész tára a közepén átvetett színes
selyemzsinórnál fogva volt felakasztható.

Kilenc órakor zendítették rá Sándorék az első tánc-
darabot és megkezdődött az élő kaleidoskop ily rendben:
Szünóra előtt: 1. Lengyelke. 2. Csárdás. 3. Négyes I.
4. Keringő. 5. Rezző. 6. Négyes II. 7. Kőlé. Szünóra
után: 1. Csárdás. 2. Keringő. 3. Négyes III. 4. Gyors-
polka. 5. Négyes IV. 6. Rezző. 7. Csárdás.

Egy harmadik tudósítók, aki koránál fogva már
olyan tárgyilagos, akár egy telekkönyv, a következő
komolyabb akkordokat pengeti: Zomborban már évek
óta nem rendezett a fiatalág valami előkelő fényes bál;
igy tehát az idej kezdemény, már újságánál fogva rend-
kívül vonzott. Dacára annak, hogy a külszven elleni ki-
fakadások városunkban is a szónoki léhszelyekhez tar-
toznak, fény és pompa olyan fejtetett ki, amely város-
unk és vidékünk jelen gazdasági kríziséhez alig arány-
os. És hogy milyen kevéssé öszinték a külszven elleni
kifakadások, vagy hogy mennyire nem a szívek s vesék
óhajait hangoztatják az egyszerű esin szöszölő: arról
megint éppen ez a bál tesz kézzelfogható tanúságot,

mint mely végtelenül látogatottabb volt a dalárda ke-
délyben és otthoniasságban, valamint egyszerűségben s
olesóságban sokkal hozzáférhetőbb estélyeinél. De hát
mi is úgy vagyunk, mint János barát: vizet prédikálunk,
bort iszunk.

A tánc reggeli hat óráig tartott s az első négyest
körülbelül 70 pár táncolta.

Ott voltak: Armbusz Gízella, Babies Adél, Bit-
termann Hermína, dr. Drakulics Pálné, Falcione Nán-
dorné, Feries Klementin, Fernbach testvérek, Filíp
testvérek (Sztanisleról), Gallé Gízella, Gergurov Julia,
Gfeller Mariska, Gromilovits Mariska, Grositz Mariska,
Gyorgyoványky Etelka, Hável Aranka, Harlikovits Róza
(Szivacrol), Hevesi Berta (Vajszkáról), Hoffmann Gízella,
Hoffmann Ilka, Jovánovics Danica (Szivacrol), Kalapsza
Bella, Kekk Emma, Konyovits Jusztinné, Kohut Hen-
rikné, Longauer Gízella, Lovich Aranka, Makszimovics
Kosztáné, Maicenné, Marschanné (Szegedről), Mihajlovits
Alexandra, Mihelits Viktória, Mihályi testvérek, dr. Mol-
nár Istvánné, Oláh Ida (Apatinból), Prokop Józsa, dr.
Popovits Istvánné, Püschel századosné, Radimetzky Viola,
Rigyiesky testvérek, Rezsny Ilka, Robeim Zseni, Rom-
bay Dezsóné, Schöffner Angelina, Schöhl Berta, Szalay
Eszter (Parabutyról), Stvrtezky Ferencné, Szauerborn
Károlyné, Széchenyi testvérek, dr. Szittigné, Szigriszt
testvérek, Sztankovits testvérek (Ó-Sztapár), Tessényi
testvérek, Tóptitsné, Turkovits Emma (Futtakról), Vuits
Mariska (Adáról), Vukiesovits Vidosszava, Weidinger Sa-
rolta, Weindl Mari (Apatinból), Zsupánszky Lyubomirné
(Szivacrol).

Felelet Cato Maior urnak.

„A számos és éles provokáció, — mondja
Ön e b. lapok szerkesztőségéhez intézett levél-
ben, — már egyszer forbátot követel.” Nekem
szánt forbát volt tehát a „Diploma és történetírás”
című cikk, ezt szívesen veszem tudomásul. Saj-
nálom azonban, hogy Önben, mint — a szerkesz-
tőség szavai szerint — „vámregények egyik veterán
jelesé”-ben, a bácskai történetírásnak oly fogadat-
lan szószólója akadt, akivel nekem eddig nemcsak
nem volt semmi dolgom, de akinek magának sem
igen akadt eddig dolga a bácskai történetírással.
Hivatva érzi Ön magát arra, hogy mint nem törté-
nelmi pályát végzett egyén s mint a helytörté-
netirodalomban nem is valami nagyon kitiűnt fér-
fiú, leckét osztogasson nekem. E hivatottságát szí-
vesen elismerném, ha Ön multkorai cikkében nyil-
vánoosan el nem ismerte volna, hogy „én szélesebb
általános készűltséggel” bírok Önnél. Így azonban
kénytelen vagyok a nekem szánt forbátot egyszé-
rűen visszautasítani s egy „megyei veterán jelesé”-t
megillető elnézéssel a következő megjegyzéseket
kockáztatni.

Téved Cato Maior ur, midőn azt hiszi, hogy
én a monografiát történettanárokkal óhajtom meg-
írni. Hisz Steltzer F., Dudás Ö. és Iványi I.,
akiket én első sorban tartok hivatott monografi-
soknak, nem történettanárok, sőt kilátásuk sínes,
hogy valaha azokká legyenek. Ha kikeltem, —
mert kikelni merek és tudok, — a bácskai his-
torikusok ellen, ennek soha sem a mindenáron való
„ledorongolás”, hanem csak az volt az oka, mert
bennök nagyobb elbizakodottságot láttam. Vagy
nem elbizakodottságra vall-e az is, hogy némely
önmagát íróvá kvalifikáló ur nem átalit magának
a monografia írásából részt követelni, holott addig
azt is alig tudtuk róluk, hogy léteznek?

Téved másodsor Cato Maior ur akkor is,
amidőn úgy tudja, hogy én csak arra fordítom írói
munkásságomat, hogy a vármegyei írókat inge-
reljem s lebiráljam. Az én könyvszekerényemben
nem kevesebb, mint négy oly önálló mű van be-
állítva, amelynek szerzője e sorok írója szerepel;
hat tudományos folyóirat közli évenként dolgoz-
taimat s több, mint 400 hírlapi cikk hirdeti ese-
kely írói munkásságomat. Ezzel szemben Cato
Maior ur nem tudom, mit bírna felmutatni, de azt
positive tudom, hogy az utolsó öt év alatt egy
magam nagyobb írói produktivitást fejtettem ki,
mint Cato Maior ur és társai együttvéve.

Téved végre Cato Maior ur akkor is, midőn
azon véleményben kíván velem szemben visszatör-
lással élni, hogy én évek óta elfoglalt kritikai ál-
laspontomat feladjam s önökét dicsérjem. Ezt nem
holmi erőtlen visszatörölásokkal, de más úton sem
lesznek képesek Cato Maior urék elérni. Én füg-
getlen és szókimondó bírálója fogok maradni a
történetirodalomnak nemcsak azért, mert erre —
mint Önök mondják — kvalifikációm van, de azért
is, mivel kedvem tartja. Feladatomban természetesen
valamint eddig, úgy ezután is nem az leszen, hogy
mindent s mindenkit korholjak, hanem az, hogy a
törekvő buzgalmat, a jóakaratot s az írói sikert
elismernem, a hibát pedig megrojjam. Hogy bíráló
tisztet e kettős funkciója közül melyik nyilvánuljon
sürűbben, arról nem nekem, hanem Önöknek kell va-
lamit tenni. Ha Önök ezután is következetesen
mesterségnek nézik a históriát, akkor én ezután
is következetesen megrojni, ha pedig megbecsü-
lésre érdemes törekvést látok, úgy azt ezután is
elismerni fogom. Addig azonban jegyezze meg jól,
hogy holmi forbátokkal célt érni nemcsak nem
fognak, de sőt engem arra bírnak, hogy Önöket
teljesen ignoráljam. Ez az ignorancia pedig nem
váland Cato Maior urék előnyére, mert a közönség
úgy el fogja őket felejteni, mint ahogy nem volt
tudomása létezésükről azelőtt sem, amig neveiket
én magam nem hoztam forgalomba. Dr. D. Gy.

Bács-Bodrogh vármegye szabályrendelete
a fogadó, vendéglő, kávéház és kávéház iparokról.

A) ÁLTALÁNOS RÉSZ.

1. §. Fogadó, vendéglő, kávéház vagy kávéház-üzlet nyithatására engedélyt csak teljes megbízható egyéniség nyerhet. Engedélyt egyáltalán nem nyerhet az:

a) a ki nyereségvágyból elkövetett büntetést vagy vétségért büntetve volt;

b) az, a ki börtönlátogatott.

2. §. A megyébe bekebelezett községek területén, az 1884. évi XVII. t. c. 10. §-a a) pontjában felsorolt fogadó, vendéglő, kávéház és kávéház-üzlet nyithatására adható engedélyk száma az alábbi táblás kimutatás tünteti fel.

A község neve	Fogadó	Vendéglő	Kávéház	Kávéház
Baracska	1	1	1	1
Bátmonostoron	1	1	1	1
Béregyháza	1	1	1	1
Bikityén	1	1	1	1
Borsodm.	2	2	1	1
Csataalján	1	1	1	1
Csávolyon	1	1	1	1
Dantován	1	1	1	1
Felső-Szt.-Ivánon	1	1	1	1
Garán	2	2	1	2
Rigyeán	2	2	1	1
Sántován	1	1	1	1
Vaskúton	1	1	1	1
Almás	2	2	2	1
Bajnokon	2	2	1	1
Jankovác	2	2	1	1
Katymáron	1	1	1	1
Kis-Szálláson	1	1	1	1
Kunlaján	1	1	1	1
Madarason	2	2	1	1
Matheovits	1	1	1	1
Mélykúton	2	2	1	1
Rémén	1	1	1	1
Tataháza	1	1	1	1
Bezdán	2	2	1	1
Csonoplyán	2	2	1	1
Gákován	1	1	1	1
Kernyaján	2	2	1	1
Kollúton	1	1	1	1
Krusevlyán	1	1	1	1
N.-Militicsen	1	1	1	1
Ó-Szávacon	2	2	1	1
Sztanisics	1	1	1	1
Új-Szávacon	1	1	1	1
Apatinban	6	6	1	1
Bogolyán	1	1	1	1
Bresztovác	2	2	1	1
Doroszló	2	2	1	1
Kupuszimán	1	1	1	1
Monostorszeghen	1	1	1	1
Ó-Sztapáron	1	1	1	1
P.-Szt.-Ivánon	2	2	1	2
Szántán	2	2	1	1
Bács	3	3	1	1
Bácsújfalun	2	2	1	1
Bogyán	1	1	1	1
Déronyán	2	2	1	1
Hódásghon	3	3	1	1
Filipován	1	1	1	1
Karavukován	2	2	1	1
Lalityon	2	2	1	1
Parabutyon	3	3	1	1
Pivnicán	1	1	1	1
Rac-Militicsen	1	1	1	1
Vajszkán	1	1	1	1
Bulkeszon	2	2	1	2
Bukinon	2	2	1	1
Csében	1	1	1	1
Gajdóbrán	2	2	1	1
N.-Palánkán	4	4	1	1
Novoszellón	1	1	1	1
Obrovác	2	2	1	1
Ó-Palánkán	1	1	1	2
Paragán	1	1	1	1
Plávnán	1	1	1	1
Szilbáson	1	1	1	1
Tovarisován	1	1	1	1
Új-Palánkán	1	1	1	1
Bogeesen	1	1	1	1
Dészpot-Szent-Ivánon	1	1	1	1
Glozsán	1	1	1	1
Jareken	1	1	1	1
Kiszácon	1	1	1	1
Kulpinon	1	1	1	1
Ó-Futtakon	2	2	1	1
Ó-Kéren	4	4	1	1
Petrovác	1	1	1	1
Pétersen	1	1	1	1
Temerinben	2	2	2	1
Új-Futtakon	2	2	1	1
Cservenkán	2	2	2	2
Keresztváron	2	2	1	1
Kis-Kéren	1	1	1	1
Kucurán	2	2	1	1
Külán	4	4	2	1
Ó-Sóóvén	2	2	1	1
Ó-Verbász	3	3	1	1
Torzán	3	3	1	1
Új-Sóóvén	2	2	1	1
Új-Verbász	4	4	1	1
Véprovác	2	2	1	1
Bajszán	2	2	1	1
Csantavéren	2	2	1	1
Feketehegyen	2	2	1	1
Hegyesen	1	1	1	1
Ó-Morovicán	3	3	3	2
Pacséron	1	1	1	1

A község neve	Fogadó	Vendéglő	Kávéház	Kávéház
Sándoron	1	1	1	1
Szeghegyen	1	1	1	1
Topolyán	3	3	1	1
Adán	1	1	1	1
Martonoson	2	2	1	1
Moholyon	3	3	1	1
Ó-Kanizsán	5	5	3	2
Ó-Beesen	1	1	1	1
Petrovóczellón	4	4	4	1
Szt.-Tamáson	2	2	1	1
Bács-Földváron	1	1	1	1
Turián	1	1	1	1
Alsó-Kovilon	1	1	1	1
Felső-Kovilon	2	2	1	1
Gardinovéc	1	1	1	1
Kátyon	1	1	1	1
Lokon	1	1	1	1
Mosorinon	2	2	1	1
Kövil-Szent-Ivánon	1	1	1	1
Titelen	3	3	2	2
Vilovón	1	1	1	1
Csürogon	2	2	1	1
Gyurgyevón	1	1	1	1
Gospodincén	1	2	1	1
Nádalyon	1	1	1	1
Zsablyán	4	4	1	1

3. §. Az engedély hatályát veszti:

a) ha az engedélyezett üzlet az engedélyokmány kézbesítésétől számított egy év alatt meg nem kezdték, vagy egy évig szünetel;

b) ha a jogosított meghal és özvegye vagy leszármazója az üzletet nem folytatja;

c) ha a jogosított üzletével végleg felhagy;

d) ha az engedély visszavonatik.

4. §. A vendégek szolgálatára kifüggesztett elölletű egyének alkalmazandók.

5. §. Az 1. §-ban felsorolt üzlet tulajdonosai üzleteik utcai bejáratánál az üzletnek esti órákban nyitva tartása alatt világító lámpákat alkalmazni kötelesek.

6. §. Ezen üzletek állandóan rendőrhatalósági ellenőrzés és vizsgálat alatt állanak.

Az üzlettulajdonos köteles megengedni, hogy a magát kellően igazolt hatósági közeg bármikor meggyőződést szerezzen magának arról, hogy e szabályrendelet intézkedései megtartatnak.

B) FOGADÓK.

7. §. A ki fogadót tart, köteles minden szobában a szobáért fizetendő árt feltüntetni és a főszolgabíró illetve a rendőrkapitány által láttaozott árszabályt kifüggesztve tartatni.

Ezek az árak maximum gyanánt tekintendők, ezeknél többet felszámítani nem szabad.

8. §. A fogadós tartozik arra felügyelni, hogy helyiségei tiszták és egészségesek legyenek; gondoskodik továbbá arról, hogy eselédjei előzőkenek legyenek és egyáltalában, hogy a fenálló rendőri szabályok megtartassanak.

9. §. A fogadós gondoskodik arról, hogy a vendégszobák jó zárral legyenek ellátva.

10. §. Fogadók éjjeli 11 óráig nyitva tarthatók. Ezekben a zenélés éjjeli 11 óráig szabad. A járási főszolgabíró mint rendőrhatalóság azonban esetről-esetre megengedheti, hogy a fogadókban rendezendő estélyek, táncvígalmak stb. alkalmával a fogadó az előző pontban megállapított időn túl is nyitva tartassanak s a zenélés a nyitvatartás idejére szabad legyen.

C) VENDÉGLŐK.

11. §. Vendéglő nem nyitható templomok, iskolák, kórházak és oly középületek szomszédságában, a melyeknek kellő használata ez üzletek zaja által akadályoztatnák.

12. §. Ily vendéglők éjjel meddig tarthatók nyitva s a zenélés azokban hány óráig szabad? erre nézve a kötelező határozományokat a regáléköteles koreszmák, sörházak és pálinkamérésekről 1886. évi december 21-én S17. sz. a kelt határozattal megállapított megyei szabályrendelet tartalmazza.

D) KÁVÉHÁZAK.

13. §. Kávéháznak az az üzlet tekintetik:

a) a melyben kávé, tea, csokoládé, kimerési engedély tárgyát nem képező szeszes italok, hűsítő italok és ezekhez szükséges nedvek, fagyalt és végre az elősorolt cikkekkel fogyasztani szokott sütemények állandóan kaphatók;

b) a melyben legalább egy tekeasztal állandóan a közönség rendelkezésére áll.

14. §. Kávéházak nem nyithatók templomok, iskolák, kórházak és oly középületek szomszédságában, a melyeknek kellő használata ez üzletek zaja által akadályoztatnák.

15. §. Kávéházak éjjeli 11 óráig nyitva tarthatók. Ezekben a zenélés éjjeli 11 óráig szabad. A különböző vallásfelekezeti egyházak azon tilalmi idői alatt azonban, melyek tartama alatt a zenélés eddig is tilos volt, a kávéházakban zenélés továbbra is tilos.

E) KÁVÉMÉRÉSEK.

16. §. Kávémérésnek azon üzlet tekintetik, a melyben kávé, tej, tea és csokoládé és az ezekhez való sütemények kaphatók.

17. §. Kávémérések nem nyithatók templomok, iskolák, kórházak és oly középületek szomszédságában, a melyeknek kellő használata ez üzletek zaja által akadályoztatnák.

18. §. Kávémérésekben tekeasztalok felállítása, kártyázás és minden egyéb játék tilos.

19. §. A kávémérés esti 8 órakor bezárandó és reggel 6 óra előtt ki nem nyitható.

Ezen idő alatt a kávémérő vendéget még zárt ajtó mögött sem szolgálhat ki.

F) BÜNTETŐ HATÁROZATOK.

20. §. Az a fogadós, vendéglős, kávéházas vagy kávémérő, a ki üzletében erköletelen életű egyéneket alkalmaz (4. §.), avagy a helyiségeit tisztán és egészsé-

gesen nem tartja; — a rendőrhatalóság által 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, ismétlés esetén ezenfelül 5 napig terjedhető elzárással büntetendő. A befolyt büntetés pénz a községi rendőrintézmény alapjának gyarapítására szolgál.

21. §. Az a fogadós, vendéglős, kávéházas és kávémérő, a ki üzletét az ezen szabályrendeletben megállapított zárórán túl nyitva tartja, az 1879. XL. t. c. 74. §-a értelmében a rendőrhatalóság által ötven forintig, visszaesés esetében 200 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A befolyt pénzüsszeg az 1878. V. t. c. 27. §-ában meghatározott célra szolgál.

22. §. Az a fogadós, a ki helyiségeiben árszabályt kifüggesztve nem tart, vagy ezen árszabályt megszegi, az 1884. XVII. t. c. 156. §. b) pontja értelmében az iparhatóság által 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A befolyt pénzüsszeg az 1884. XVII. t. c. 165. §-a értelmében iparoktatási célokra szolgál.

23. §. Az a kávémérő, a ki üzletében tekeasztalt tart, vagy ott kártyázást vagy egyéb játékot megenged, az iparhatóság által 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, ismétlés esetén ezenfelül 5 napig terjedhető elzárással büntetendő. A befolyt pénzüsszeg az 1884. XVII. t. c. 165. §-a értelmében ipariskolai célokra szolgál.

G) ZÁRHATÁROZAT.

24. §. Azok, a kik fogadót, vendéglőt, kávéházat vagy kávémérést — az 1884. október 1-seje előtt szerzett jogositvány alapján tartanak: üzletük gyakorlásánál a jelen szabályrendelet határozatait szintén megtartani kötelesek.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1886. évi december hó 21. és folytatolag 22-én tartott rendes évnegyedes közgyűlése jegyzőkönyvéből.

Jegyzette s kiadta:

Karácson Gyula s. k.

főjegyző.

Dalaim.*)

A fölleges éjnek, esillagatlan éjnek
Nincs fénye, csak árnya,
Vig dala nem zendül bús fülmilének,
Ha elveszett párja,
Hiában keressük napnak ragyogását
Ködbe borult tájon:
Illatozó rózsák ékes virulását
Sivár pusztaságon.

Zordon tél fagyától jéggé vált folyónak
Lehet-e zsongása?
Elbűvöl-e vajjon a dermesztő hónap —
Hazug csillogása?
Viharoktól tépedt, költöző madárka
Építhet-e fészket?
Tenger hullámitól messzesodort bárka
Találhat-e révet?

Szép szülőföldemnek bús temetőjében
Egy kis sírhalom van:
Hajh! a ráboruló akácek tövében
Be sokat zokogtam!
Oh! adjátok vissza drága, feledhetlen
Szívét jó anyámnak:
Hogy legyen vigasza összezúzott lelkem
Sötét bánatának!

Zsendülő tavasznak korán nyílt virága,
Legelső kedvesem,
Hova lett szerelmed örök lángolása,
Mit esküdtél nekem?
Oh! adjátok vissza a szép ifjúságot,
Ábrándjait, álmát —
S igaznak találok az egész világot
S minden csaláságát!

Fényes diésőségnek esillagát sem látom
A vak sötétségben.
Napi munkát végzek, ez lett hivatásom:
Ám ez nem nagy érdem!
Oh! adjátok vissza — ne legyen számúzve —
A letiport eszmét,
És a szent szabadság zászlaját kitzüve
Lelkesülők ismét!

Hol van a barátság magasztos érzése,
A dal mért nem hangzik?
Nincs már a pohárnak vidító esengése,
A jó kedv is alszik?
Oh! adjátok vissza régi vendéginket
Egy baráti csókra;
Keltsétek fel újra ősi erényinket
S szólni fog a nóta!

Érzékeny a lelkem, siratom a multat,
A nő hütlenségét;
Nem tudom feledni a tövises utat,
A sebek vérzését?
Oh! adjátok vissza, mit elrabolt sorsom —
A pusztult családot:
S nem fog mást zengeni, vig dalával, kobzom:
Csak a boldogságot!

* Felolvasta szerző a palánkai 1887. évi kiállításai alap javára rendezett „Szilveszter-estély“-en.

Ah! hogy ragadhatott képzeletem árja
 Ily hervadt mezőre?
 Takarja be azt a felejtésnek fátyla —
 Haladjunk — előre!
 Vannak még körültem lángoló, hű keblek
 S ezek értem élnek:
 Oh! a ki ily gazdag, az hálát rebeghet
 Kegyes Istenének!

Megesendül lelkemben lánykám nevetése
 Mint egy égi intés:
 „Háladatlan ember! az Úr bölcsessége
 Mindent jól elintéz!
 Eleget vesztettél, légy kiengesztelve,
 Rád szebb napok várnak.
 Van étednek célja — örülj hát az enyhe,
 Őszi napsugárnak!...”

Csupor Gyula.

Naptár. Január.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz naptár
18 Kedd	Piroska	Piroska	6 Epiphania
19 Szer.	Sára	Sára	7 Ker. János
20 Csüt.	Fáb. és Seb.	Fáb. és Seb.	8 György
21 Pént.	Agnes sz.	Agnes	9 Pölcyukt.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
 La. tulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

A mélykúti (Bács-Bodrogh megye) róm. kath. iskolánál újonnan szervezett párhuzamos vegyes I. osztálynál egy tanítói állás betöltésére pályázat hirdetik. Fizetése o. é. 300 frt készpénz, 50 frt lakpénz és 5 frt kertilletmény. Kötelessége az ismétlő-iskolát is külön díjazás nélkül tanítani. A megválasztott tanító állásában egy évi próbaidő sikeres betöltése után fog megerősített. Az állás azonnal elfoglalandó. A szabályszerűen felszerelt kérvények **follyó hó 26-ig** a mélykúti róm. kath. iskolaszékre címezve nagyságos és förtisztelendő dr. Csiesáky József ker. tanfelügyelő urhoz Bács-Almásra küldendők.

3—1 A mélykúti róm. kath. iskolaszék.

8970. szám.

tkvi 1886.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Sztójsits Zsófia zombori lakos végrehajtható Kovaics sz. Plavits Maca zombori lakos végrehajtható szenedő elleni 300 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, Zombor határában fekvő, a zombori 353. sz. tkvben A. 18323-18325. hr. sz. 3 hold 147¹/₂ ölü és 18622 és 18524. hr. sz. 1 hold 141²/₁₂ ölü földekre az árverést, és pedig előbbire 153 frtban, utóbbira pedig 203 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi március hó 6-ik napján délelőtti 9 órákor ezen kir. törvényszék mint tkvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 15 frt 3 krt és 20 frt 3 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. I-én 33-33. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt átszolgáltatni

Kelt Zomborban, 1886. évi november hó 11-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

240. szám.

1887.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye hódásági szolgabírói járáshoz tartozó Karavukova községben üresedésbe jött jegyzői állásra pályázat nyitattik. A választás **1887. évi február hó 1-ső napján délután 2 órákor** fog Karavukova községhez tartani.

A jegyző javadalmazása a következő:

1. Készpénzben 600 forint.
2. Szabad lakás.
3. 15 hold föld és két pótkert használatára.

A pályázók felhívják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §. előirt okmányokkal, úgy a hivatalos magyar nyelven felül a német nyelv tudását is tanúsító törvényhatósági bizonylattal felszerelt kérvényeket folyó évi január hó 30. d. u. 5 óráig nálam nyújtják be.

Hódásági, 1887. évi január hó 12-én.

Vissy József

főszolgabíró.

2—1

59. szám.

bv. 1887.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtható az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. járásbíró 7745/1886 számú végzése által Varga Anna csonoplai lakos javára Bosnyák Márk csonoplai lakos ellen 570 frt tőke, ennek 1886. évi november hó 1. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 62 frt 20 kr perköltség követelés erejéig elrendelt ki-légítési végrehajtható alkalmával bíróság lefoglalt és 1180 frt 50 krra becsült gőz-éséplőgép, konkolytisztító gép, feeskendő, gazdasági és házi eszközök, butor, ágy és gabonaméliek, lovak, szarvasmarhák, sertés, koei, bor, üres hordók és négy ezer drb téglából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3450/1886 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Csonoplián alperes lakásán leendő eszközzésére **1887-ik évi január hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a veeni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1887. évi január hó 14-én.

Cservenka Lajos,

kir. bír. végrehajtható.

Hirdetmény.

Az „**Ada-Moholyi Egyesült Takarékpénztár**” értesíti részvényeseit, miszerint az 1886. évi rendes közgyűlését **1887-ik évi február hó 13-án** délelőtti 9 órákor saját helyiségében tartandja.

Napirend:

1. Elnök választás.
2. Az igazgató és felügyelő bizottság évi jelentése.
3. A zárszámadás és a mérleg bemutatása; egyidejűleg a felmentvény megadása.
4. A tiszta nyereségnek mikénti felosztása.
5. A választmány és felügyelő bizottság kebeléből sorszerint kilépő tagok helyett új tagok választása.
6. Igazgató választás.
7. Az alapszabályoknak esetleg megváltoztatása.
8. Indítványok.

Jegyzet: Az alapszabályok 56. §-a értelmében csak azon részvényesek bírnak szavazati joggal, kik részvényeiket a közgyűlés előtt — 8 napon belül — az e célra kiküldött bizottságnak bemutatják.

Adán, 1887. évi január hó 7-én.

A választmány határozatából:

Ada-Moholyi egyesült takarékpénztár.

Gyetzay Béla,

Jablonszky József,

választm. tag és jegyző.

elnök.

Meghívó.

A JANKOVÁCI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1887. évi február 27-én délután 2 órákor

a róm. kath. fő-iskola helyiségében

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT

tartja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

- I. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
- II. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg betervezése, s ennek jóváhagyása, egy az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése, és a nyereség felosztásának elhatározása.
- III. Az elhunyt igazgató helyett új igazgató választása.
- IV. A választmány 1/3-ának vagyis 5 tagnak, nevezetesen a kisorsolt Molnár János, ifjú Stein Mór, Dohány Ignác, Faddi István és dr. Holländer Adolf helyett és a felügyelő bizottság 3 tagja kilépése folytán megtrükk állások titkos szavazás útján leendő betöltése.
- V. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag választása.

IGAZGATÓSÁG:

Igazgatók:

Madzinyi János,

Lövy Sándor.

Választmányi tagok:

Blau Ignác, Dohány Ignác, Faddi István, Csernok József, Horvát András, Holländer Jakab, dr. Holländer Adolf, Kelle Ferenc, Kecskés István, Madzinyi Géza, Mészáros Máttyás, Molnár János, ifjú Stein Mór, Szücs Imre és Zambó Sándor.

Az igazgatóság.

54. §.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit s meghatalmazásait az intézeti igazgatóságnál letenni, a mikor is erről elismervényt kap, melyben egyszerűsített szavazatának száma is kitéendő.

A letett részvényekről az igazgatóság által összeállított névjegyzéket, a letett részvényeket, valamint a meghatalmazásokat is a felügyelő-bizottság átvizsgálja tartozik s ennek megtörténtét a közgyűléshez intézendő jelentésében köteles megemlíteni.

A „Jankováci takarékpénztár részvénytársaság” 2-ik zárlata 1886. évre.

VAGYON.

MÉRLEG-SZÁMLA.

TEHER.

48 Pénztár számla, készlet	2952 45	2 Részvény alaptőke számla	40000 —
50 Idegen váltó számla	72313 —	5 Tartalék alaptőke számla	1125 22
51 Kötelezvény számla	398 —	47 Takarékbetét számla	28281 30
54 Jelzálog-kölesön számla	11300 —	„ „ tőkésített kamat	516 33
45 2-ik önszegélyző előleg számla	125 —	42 Jankováci első önszegélyző szövetkezet	68 70
6 Ingóságok számlája, leltár szerint	300 —	55 Pesti magyar kereskedelmi bank	21608 87
7 Felszerelés számla, könyvek és nyomtatványok	350 —	43 Osztr.-magy. bank szegedi fiókintézet	16350 —
9 Alapítás számla	250 —	49 2-ik önszegélyző betéti osztály számla	15151 57
44 Perköltség előleg számla	67 85	26 Adótartalék	250 —
27 Osztalék számla, jótékony célra	10 —	52 Kamat számla, átmeneti 1887. évre	1110 —
		27 Osztalék (szelvény) számla	6 80
		„ „ nyereség	4174 51
	128643 30		128643 30

Jankovác, 1887. évi január hó 6-án.

Hutovits Adalbert s. k.

Madzinyi János s. k.

Lövy Sándor s. k.

Brachfeld Zsigmond s. k.

penztáros.

igazgató.

igazgató.

könyvezető.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott.

Jankovác, 1887. évi január hó 6-án.

3—1

Stündl József s. k.

Morava Károly s. k.

Schöffler József s. k.

felügy. biz. tag

felügy. biz. tag

felügy. biz. tag.

A ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR JÖVEDELMI KIMUTATÁSA

az 1886-ik évre (összehasonlítva az 1885-ik évi eredménnyel).

Jövedelmek	1885. decem- ber hó 31-én		1886. decem- ber hó 31-én		Költségek	1885. decem- ber hó 31-én		1886. decem- ber hó 31-én	
	frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr
Kamatok kölesönök után	100,396	27	105,982	41	Betételek után kamatok	88,118	78	106,845	08
„ váltók után	52,636	30	47,701	91	„ „ kamatadó	8,382	24	10,101	04
„ értékpapírok után	2,008	03	1,585	37	Kezelési költségek	1,971	03	3,138	87
„ állami és elsőbbségi kötvé- nyek után	1,301	46	11,743	43	Az intézeti helyiségekért bér	2,700	—	3,000	—
Eladott államkötvények árkülönbözete	527	50	3,168	50	Tiszti fizetések	9,610	70	9,746	91
Késedelmi kamatok	1,135	23	1,549	43	Értékleírások és házfentartási költségek	495	90	923	46
Betétí könyveeskék és részvényátira- tási díjak	306	20	468	41	Jövedelmi adó és pótagók	4,150	36	4,536	89
Intézetiház és bérház jövedelem	2,700	—	5,696	68	A választmány és felügyelő bizottság napidíjai	3,026	25	3,082	50
Osztr.-Magyar Banktól közvetítési pro- visio	—	—	241	—	A hitelegyleti biztosítéki alap kamatai	456	23	445	08
Vegyes bevételek	1,390	40	1,446	63	Viszleszámított váltókért fizetett kamatok	7,589	61	2,538	43
Írásdíjak	1,714	99	3,177	88	Tiszta jövedelem	126,501	10	144,358	26
Biztosítási ügynökségi jutalék	202	45	—	—		37,817	73	38,164	80
	164,318	83	182,523	06		164,318	83	182,523	06

Zombor, 1887. január hó 11-én.

A ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR MÉRLEG- ÉS VAGYON-KIMUTATÁSA

1886. december hó 31-én (összehasonlítva az 1885. december 31-iki állással).

V a g y o n	1885. decem- ber hó 31-én		1886. decem- ber hó 31-én		C e h e r	1885. decem- ber hó 31-én		1886. decem- ber hó 31-én	
	frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr
Ingatlanokra betáblázott kölesönök	1,322,891	85	1,585,185	—	Befizetett részvénytőke	100,000	—	100,000	—
Leszámitolt váltók	298,924	92	248,301	18	Tartalék és nyugdíjalap	50,000	—	50,000	—
Jelzálogilag biztosított váltó kölesönök	262,050	—	252,205	—	Külön tartalékalap értékpapírokra	12,034	61	8,051	41
Hitelegyleti váltók	119,708	—	112,975	27	Betételek	1,853,658	35	2,286,852	58
Értékpapírokra adott előlegek	26,926	—	27,524	99	Betételek után járuló kamatok	35,616	44	48,289	63
Magyar állami és elsőbbségi kötvényekben	51,825	—	258,462	—	A betételi kamatok utáni kamatadó	3,561	65	4,828	97
„ „ „ kötv. kamatai	—	—	500	—	Hitelegyleti biztosítéki alap	9,143	50	8,708	—
Végrehajtási árverésen megvett bérház	5,350	—	43,199	58	„ „ „ kamatai	679	94	431	—
Az intézeti ház értéke	49,751	21	50,020	39	Előre bevett kamatok	25,162	96	27,490	58
Hátralékos kamatok	11,287	02	16,618	20	Beszedett betáblázási illetékek	317	72	380	86
A felszerelési tárgyak értéke	4,653	20	4,733	45	Visszleszámított váltókért	36,460	—	71,120	—
Pénzkészlet	11,085	70	44,592	77	Tiszta jövedelem	37,817	73	38,164	80
	2,164,452	90	2,644,317	83		2,164,452	90	2,644,317	83

Kelt Zomborban, 1887. január hó 11-én.

Barthel József s. k.
igazgató.

Csarsch Sándor s. k.
könyvelő.